

แหล่งโบราณคดีบ้านเพชรบูรณ์

ชื่อแหล่ง บ้านเพชรบูรณ์
ที่ตั้ง หมู่ที่ 4 บ้านเพชรบูรณ์ ตำบลหนองศาลา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
เส้นทางเข้าสู่แหล่ง ไปตามถนนเพชรเกษม ทางไปอำเภอชะอำ ถึงสี่แยกหนองเฝ้าถ่าน แยกเข้าทางบ้านนายาง ตามทางสาย 3174 ไปทางบ้านหนองศาลา เข้าไปประมาณ 11 กิโลเมตร แหล่งอยู่ทางซ้ายห่างจากถนนประมาณ 300 เมตร

สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

สภาพภูมิศาสตร์ เป็นพื้นที่ราบอยู่ห่างจากชายทะเลประมาณ 3 กิโลเมตร
แหล่งน้ำ

ประวัติ ชาวบ้านพบเห็นเศษภาชนะดินเผาระบายอยู่ทั่วไปมาเป็นเวลานานแล้ว ต่อมาเมื่อมีการขยายเนื้อที่ทางการเกษตร มีการใช้รถไถ ไถปรับพื้นที่ ทำให้พบภาชนะดินเผาเป็นจำนวนมากกว่า 100 ใบ เป็นภาชนะก้นกลมแบบที่เรียกว่าหม้อคนน และกระปุกเคลือบ ส่วนใหญ่ภายในบรรจุกระดูก ภาชนะบางใบมีการเจาะรูที่ก้นด้วย นอกจากนี้ยังพบชิ้นทองเหลือง เต้าปูน ไม้ค้ำกปูน ทำจากโลหะ ปัจจุบันภาชนะที่พบเก็บรักษาไว้ที่วัดหนองศาลา วัดห้วยทรายใต้ วัดบ่อฝ้ายและวัดหนองช้างแท่งกระเจา

สภาพปัจจุบัน แหล่งโบราณคดีอยู่ทางทิศเหนือของหมู่บ้านเพชรบูรณ์ มีการพบเศษภาชนะดินเผามาเป็นเวลานานแล้ว บริเวณหมู่บ้านและบริเวณใกล้เคียง พื้นที่โดยรอบเป็นทุ่งนาและป่าละเมาะ บริเวณที่พบภาชนะดินเผาเป็นจำนวนมาก เดิมเป็นเนินดินสูงประมาณ 4 เมตร เนื้อที่ประมาณ 2 ไร่ ต่อมาถูกไถปรับเพื่อใช้เป็นพื้นที่ทำการเกษตร ถัดออกไปทางทิศตะวันออกเป็นเนินดิน ปัจจุบันใช้ปลูกพืชผลทางการเกษตรเช่นกัน ทำให้พบเศษภาชนะดินเผาเป็นจำนวนมาก

โบราณวัตถุ

1. เศษภาชนะดินเผา พบเป็นปริมาณมาก ทั้งภาชนะเนื้อไม่แกร่ง เนื้อแกร่งและเครื่องเคลือบ
เศษภาชนะดินเผาเนื้อไม่แกร่ง มีทั้งผิวเรียบและที่ตกแต่งผิว เผาด้วยอุณหภูมิสูง สำหรับภาชนะที่ตกแต่งผิวมีหลายวิธี เช่น การทาน้ำดิน ตกแต่งด้วยการกดประทับลายเครื่องจักสาน กดประทับด้วยพิมพ์ไม้ รูปทรงภาชนะ ส่วนใหญ่เป็นพวกหม้อก้นกลม ครก ภาชนะแบบมีเชิง ฟาภาชนะ เป็นต้น

เศษภาชนะเนื้อแกร่ง ส่วนใหญ่เป็นภาชนะขนาดใหญ่ เนื้อหนา พวกโอง โห อ่าง ตกแต่งด้วยการขูดขีด การขูด และประทับลาย

เศษภาชนะประเภทเครื่องเคลือบ ส่วนใหญ่เป็นเครื่องถ้วยจีน ประเภทเครื่องลายคราม และพวกเขียนลายสีแดงบนเครื่องลายคราม นอกจากนี้ยังพบ เครื่องถ้วยเวียดนาม เป็นประเภทขามเขียนลายได้เคลือบ

2. ชิ้นส่วนหินทรงกลม ทำจากหินทรายเนื้อละเอียด จากการสำรวจพบจำนวน 2 ชิ้น ลักษณะคล้ายหินที่ใช้ปิดปากไห

จากรูปแบบเศษภาชนะดินเผาที่พบมีลักษณะเป็นภาชนะที่พบในแหล่งโบราณคดีสมัยอยุธยา เมื่อพิจารณาจากปริมาณภาชนะดินเผาที่พบเป็นจำนวนมาก และปริมาณของเศษภาชนะดินเผาที่พบอย่างหนาแน่น แหล่งโบราณคดีนี้น่าจะเป็นแหล่งชุมชนสมัยอยุธยาขนาดใหญ่ โดยบริเวณเนินทางด้านทิศตะวันออก น่าจะเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยและบริเวณที่พบภาชนะบรรจุกระดูกทางทิศตะวันตก น่าจะเป็นที่ฝังศพ ซึ่งบริเวณแถบชายทะเลตั้งแต่อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมือง และอำเภอชะอำ มักพบร่องรอยชุมชนสมัยอยุธยาอยู่ตลอดแนวชายฝั่ง สำหรับแหล่งที่อยู่ใกล้บ้านเพชรบูรณ์ เช่น บ้านบ่อปะโคน วัดโดนดหลวง บ้านท่า เป็นต้น

การกำหนดอายุสมัย	อยุธยา
การประกาศขึ้นทะเบียน	ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน
รูปแบบของแหล่งโบราณคดี	แหล่งที่อยู่อาศัย
วันเวลาที่ปฏิบัติงาน	สำรวจ 1 พฤษภาคม 2541 บันทึก 6 พฤษภาคม 2541
ผู้ปฏิบัติงาน	นางสาวพุง วงษ์น้อย นายเดชา สุดสวาท นางสาวสุรียา สุวรรณนิมิตร นางสาวสายหทัย เมืองคำ
ที่มาของข้อมูล	

สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี

ภาพประกอบ :

สภาพเนินดินที่ถูกไถปรับ บริเวณบ้านเพชรบูรณ์

เศษภาชนะดินเผาเนื้อไม่แกร่งประทับลวดลาย พบบริเวณบ้านเพชรบูรณ์

เครื่องถ้วยจีน ประเภทเครื่องลายคราม

กระปุกลายครามขนาดเล็ก พบที่บ้านเพชรบูรณ์ โดยพบกระปุกเคลือบ และหม้อก้นกลม บรรจุ
กระดุก จำนวนกว่า 100 ใบ